Jaarverslag

LEERPLICHT RMC

2020 | 2021

Ameland Dantumadiel Harlingen Leeuwarden Noardeast-Fryslân Schiermonnikoog Terschelling Vlieland Waadhoeke

Voorwoord

Jij hoort erbij en ik mis je als je er niet bent

Hierbij ontvangt u het regionaal jaarverslag 2020 – 2021 van de RMC regio Friesland Noord en leerplicht van de gemeenten Ameland, Dantumadiel, Harlingen, Leeuwarden, Noardeast-Fryslân, Schiermonnikoog, Terschelling, Vlieland, Waadhoeke.

We kijken wederom terug op een bijzonder schooljaar. De covidpandemie heeft er voor gezorgd dat het onderwijs voor de kinderen en jongeren een uitdaging was. Een lockdown, testen, afstand houden op school, digitaal onderwijs, hybride onderwijs en nu gelukkig weer terug in de schoolbanken. Dit heeft veel inzet gevraagd van ouders en vooral van het onderwijs. Leerplicht, RMC en de vsv aanpak is zoveel mogelijk aangesloten op deze steeds veranderende situatie.

De cijfers in het jaarverslag zoals schoolverzuim geven daardoor een wisselend beeld. Gezamenlijk hebben we ons ingezet om de kinderen en jongeren op school te houden en er voor gezorgd dat er voor thuiszitters of uitval ondersteuning is geboden.

Van groot belang is het fysiek onderwijs, binding, contact en het welzijn van de kinderen en jongeren staat voorop.

Leerplicht en kwalificatieplicht

Aansluiting van de leerplichtambtenaar bij de dynamische actie teams (DAT) in het voortgezet onderwijs

De leerplichtambtenaar maakt op een aantal locaties van het voorgezet onderwijs deel uit van het dynamisch actie team wat in het kader van " school als vindplaats" wordt uitgevoerd.

Juist door leerplicht snel in te schakelen en niet te wachten tot het schoolverzuim oploopt kunnen grotere problemen voorkomen worden.

Thuiszitters

Met de Samenwerkingsverbanden primair en voortgezet onderwijs en het mbo zijn afspraken gemaakt met betrekking tot thuiszittende leerlingen.
Doel is thuiszittende leerlingen sneller in beeld te krijgen en zo voorkomen dat leerlingen uit beeld raken.

Aandachtspunt is daarbij de zieke leerling. De ervaring leert dat zieke leerlingen vaak de thuiszitters van de toekomst zijn.
Geprobeerd wordt snel een interventie te plegen zodat kinderen/jongeren snel weer in een passend traject zitten..

Eenduidige afspraken over vrijstellingen

Samen met de leerplichtambtenaren en het onderwijs zijn afspraken gemaakt met betrekking tot de procedure van de vrijstellingen.
Afgesproken is dat bij een verzoek tot vrijstelling altijd het Samenwerkingsverband primair/voortgezet onderwijs betrokken wordt.
Het Samenwerkingsverband onderzoekt de onderwijsmogelijkheden.

De afgegeven vrijstellingen worden gezamenlijk gemonitord, om zo een nadere analyse van de vrijstellingen te maken, waarbij de hoofdvraag is of de vrijstelling had kunnen worden voorkomen wanneer er een passend onderwijs-zorgarrangement voor handen was geweest.

MAS (Methodische aanpak schoolverzuim)

Dat begint met een adequaat verzuimbeleid op school door zorgvuldige registratie in een goed werkend registratiesysteem, gesprekken met de jongere/ouders, waar nodig bespreking/afstemming in het ZAT (zorgadviesteam) en doorverwijzing naar hulpverlening.
De MAS start bij de verzuimmelding die de school via DUO doet bij leerplicht.

De school informeert de leerplichtambtenaar over de acties die al ondernomen zijn om het verzuim te stoppen. Naar aanleiding van de melding start de leerplichtambtenaar een onderzoek en neemt het initiatief voor een adequaat vervolg op de melding.
De leerplichtambtenaar vervult de schakelrol voor gecoördineerde en optimale inzet van alle betrokken ketenpartners.

Terugblik op het schooljaar 2020/2021

De dalende trend van het aantal leer/kwalificatieplichtigen zet ook dit jaar door. Er zijn 444 minder dan vorig jaar.

Ook het aantal startkwalificatieplichtingen is verder gedaald met 49. En dit is ook terug te zien in het aantal meldingen.

Opvallende ontwikkelingen leerplicht PO en VO

- Problematiek waarbij leerplicht betrokken wordt lijkt steeds complexer te worden. Hierdoor is een leerplichtambtenaar ook intensiever en langer bij een casus betrokken. Met name als het gaat om complexe thuissituaties en onderwijs/zorgarrangementen.
- Er lijkt een toename in het aantal langdurig thuiszittende zieke leerlingen
- De samenwerking met de GGD is het afgelopen jaar verbeterd. Collegiaal overleg is toegenomen
- De uitvoering vanuit de methodische aanpak schoolverzuim (MAS) heeft een positieve uitwerking om meldingen van scholen voor verzuim strakker op te pakken.

De effecten van Corona

- Het afgelopen schooljaar heeft de focus op scholen niet altijd op verzuim gelegen.
- Vanwege de Corona crisis was handhaving niet mogelijk/werd afgeraden. Insteek was gesprek en motivatie terug te keren op school.
- Scholen hebben vaker contact met leerplicht gezocht voor overleg.
- Het thuisonderwijs en/of de combinatie van fysiek naar school gaan en thuisonderwijs lijkt voor verwarring te hebben gezorgd bij jongeren. De grenzen tussen thuis en onderwijs lijken vervaagd. Het hebben/houden van toezicht bleek lastig voor zowel ouders als scholen. Dit lijkt tot uitval te hebben geleidt bij jongeren, en een gebrek aan motivatie voor school.
- Tijdens de 2e lockdown kreeg de noodopvang op scholen beter vorm, dit had tot gevolg dat er weer meer zicht kwam op verzuim en er ook weer meer werd gemeld
- Ook heeft het afgelopen schooljaar gebracht dat scholen flexibeler zijn leren omgaan met het onderwijsaanbod.
- Er vinden tussen JET (Jeugdexpertteam)/gebiedsteams en LPA's op vaste momenten overleggen plaats ter verbetering van de onderlinge samenwerking
- Een aantal jongeren gingen, toen dit weer was toegestaan, niet naar school omdat leerling/familieleden in risico groep zaten. Scholen hebben hierin onderwijs op afstand verzorgd. De GGD is bij een aantal van deze situaties actief betrokken geweest.

Aandachtspunten

Na voorgaand schooljaar is het noodzakelijk de structuur rondom verzuim op scholen weer strakker weg te zetten.

Het verzuimprotocol en thuiszittersaanpak updaten in de regio en provincie.

Opvallende ontwikkelingen leerplicht en kwalificatieplicht MBO

- Het verzuim en uitval in het mbo onderwijs neemt weer toe
- Nordwin is overgenomen door Aeres
- De mbo scholen hebben de interne zorgstructuur zonder externe bureaus georganiseerd met de inzet van onder andere hbo studenten en de expertise van ketenpartners
- Er is een toename van problemen met motivatie en concentratie bij jongeren. Jongeren hebben meer psychische problematiek.
- Het MBO onderwijs is flexibeler met doorlopende leerroutes

De effecten van corona

- De meldingen zijn het afgelopen schooljaar wat achterwege gebleven vanwege de online lessen. Van de scholen kregen wij te horen dat de afwezigheid minder opvalt met online onderwijs. In de gevallen waarbij wel werd gemeld was het vaak moeilijk om met de jongere in contact te komen omdat onze benadering in eerste instantie ook niet bestond uit fysiek contact
- Bij verzuim waren we vooral gericht op het contact houden met de student, goede communicatie tussen school en student zodat de studenten goed in verbinding blijven met de school
- De spreekuren op de scholen kwamen te vervallen waardoor we als MBO leerplichtambtenaren minder zichtbaar waren voor de scholen. Gelukkig zijn er nu weer live spreekuren op de scholen
- Er zijn dit schooljaar deurbezoeken ingezet om jongeren te spreken
- Opvallend was dat veel jongeren gingen twijfelen aan de opleiding en aan school vanwege de covid situatie en het online lesgeven
- Het overleg tussen leerplicht en de scholen, bijvoorbeeld zorgteamoverleg, wordt nu nog steeds online gedaan. Dit blijft en kost minder (reis)tijd. Dit geld ook voor een online verzuimgesprek met een jongere waar niet zoveel mee aan de hand is (gewone spijbelaar)
- De samenwerking tussen leerplicht en mbo scholen verloopt prima. Er zijn korte lijnen en duidelijke structuur en regelmatig overleg

Aandachtspunten

De samenwerking en verbinding met het JET en de wijk en gebiedsteams verder verstevigen.

RMC en VSV aanpak

Terugblik op het schooljaar 2020/2021

De aanpak voorkomen voortijdig schoolverlaters (vsv) is het afgelopen schooljaar gericht op het verbinden en verstevigen van de bestaande structuren. Maatwerk als uitgangspunt om de begeleiding van jongeren zoveel mogelijk te organiseren.
De maatregelen *Stay in School, Take the next Step en Back to School* zijn vooral gericht op preventie, het ondersteunen van jongeren als ze nog een opleiding volgen om een vervolgstap zo goed mogelijk te ondersteunen.

Er zijn vier werkgroepen om de in te zetten programma's met elkaar te verbinden en deze zijn gericht op het gezamenlijk verlagen van de vsv cijfers. Dit zijn:

1. Rebound,
2. ASS,
3. Overstapcoach vo/mbo,
4. Route arbeid vso en pro en entree

Stay in school

De maatregel Stay in School richt zich op het voorkomen van uitval uit het onderwijs en het ondersteunen van jongeren die dreigen uit te vallen. De inzet kan er ook op gericht zijn jongeren te begeleiden naar een vervolgstap school, werk, participatie of zorg als school (tijdelijk) niet mogelijk is:

- wordt uitgevoerd door de VO en MBO scholen en is gericht op het opvangen van overbelaste jongeren en het wegnemen van belemmeringen om het reguliere programma op school te volgen.
- reboundvoorzieningen VO en MBO, maatwerkvoorzieningen en specifieke aandacht voor jongeren met Autisme spectrum stoornis(ASS) problematiek .
- Specifiek is de Fierschool ism het Friesland College in onze rmc regio.
- Er is een gezamenlijke aanpak van gemeenten en scholen in de programma's School als Werkplaats, School als Vindplaats (VO en MBO), time out (samenwerkingsverband VO).
- Het samenwerkingsverband VO brengt samen met de scholen en ketenpartners de thuiszitters systematisch in beeld en biedt een intensieve aanpak. Hierbij maken we een verbinding met de onderwijs/zorgarrangementen.

Take the next step

De maatregel Take the next Step is erop gericht om risicojongeren bij de overstap van school naar school, school naar werk, vanuit uitkering naar school en school naar zorg/dagbesteding te ondersteunen en de overstap zo soepel mogelijk te maken.

- De doelgroep oud- en werkende Vsv-ers zijn in beeld en RMC zet in op het monitoren en begeleiden van de jongeren. Jongeren die geen onderwijs kunnen volgen of kunnen werken, komen in aanmerking voor een participatietraject of zorgaanbod van de gemeente.

- Monitoring jongeren in een kwetsbare positie is op orde in samenwerking met uitvoering participatiewet en het Werkstartoverleg. Dit Werkstartoverleg is gericht op een sluitende eenduidige aanpak van school naar werk voor de doelgroep van pro en vso en entree (mbo). Het overleg is uitgebreid met de andere gemeenten en scholen van de RMC regio Friesland Noord.

Back to school

De maatregel Back to school is de maatregel die wordt ingezet voor de reguliere taak van RMC.

- Er is vooral sprake van een preventieve aanpak samen met de scholen (bv. zitting in scholenteams) en aansluiting met wijkteams en hulpverlening.

- Is een school of gemeente handelingsverlegen in de begeleiding van een jongere dan is het consultatieteam inzetbaar (RMC, P-wet, orthopedagoog, zorgcoördinatoren MBO, verslavingszorg, MEE). Dit team komt wekelijks bijeen om op basis van een analyse van de situatie een vervolgtraject met de jongere te organiseren. De aanmelding voor diverse trajecten is ook via het consultatieteam georganiseerd, zoals MBO Rebound of het Buro.
- Ook is het bindend studieadvies voor jongeren vanuit de Participatiewet vanuit RMC georganiseerd.
- RMC zorgt voor een goede aansluiting met de Participatiewet bij de exit voor de jongeren Entreeonderwijs die geen vervolgonderwijs kunnen volgen

Aandacht en ontwikkelpunten RMC

- De stijging van het aantal voortijdig schoolverlaters is ook dit schooljaar van toepassing.
- Kenmerkend zijn de schoolverlaters met meervoudige problematiek en jongeren met keuzestress.
- De stijging van het aantal voortijdig schoolverlaters is ook dit schooljaar vooral bij de opleidingen mbo 3 en 4.
- Veel jongeren zijn al in beeld bij de hulpverlening wanneer zij exit gaan of aangemeld worden bij het consultatieteam.
- Het RMC heeft veel contactmomenten met de jongere. Dit om vinger aan de pols te houden bij overdracht. Dit zijn cruciale momenten.
- Bij entree is opgevallen dat er veel kwetsbare leerlingen zijn (die zich niet goed zelfstandig kunnen redden in verder/vervolgtraject)
- Bij sommige wijk- gebiedsteams en GGZ instellingen zijn lange wachtlijsten. Jongeren kunnen hier niet snel terecht. En er wordt veel uitgegaan van de hulpvraag van de jongere.
- In het consultatieteam zijn veelal meldingen vanuit de scholen.
- Aansluiting op route werk vergroten door inzet accountmanager werk voor jongeren
- Preventiever werken met de scholen om schooluitval te voorkomen
- Vizier op school werkproces en afspraken met mbo onderwijs
- Aansluiting op Fryslan werkt en samenwerking met andere RMC regio’s Friesland

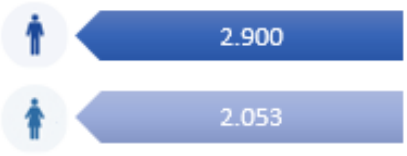
De cijfers

Schooljaar 2019-2020

39.370	•Leer-/kwalificatieplichtigen
6.255	•Startwalificatieplichtigen
4.953	•Aantal meldingen

Soort melding

145	•Absoluut verzuim
2	•Extra verlof
1.717	•Preventieve meldingen
1.222	•Relatief verzuim 18-
772	•Relatief verzuim 18+
78	•Afgegeven vrijstellingen
1.017	•Voortijdig schoolverlaters

Uitgevoerde acties 24.610

Resultaat meldingen (MBO) leerplicht

753	• Einde dreigend schoolverzuim, waaronder ZAT's
2.015	• Einde verzuim na verzuimmelding
754	• Informatie verstrekt
55	• Overdracht RMC
359	• Overige redenen

Resultaat meldingen Voortijdig schoolverlaters

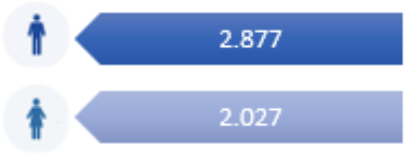
158	•Geen vsv-er
236	•Terug naar school
196	•Aan het werk
68	•Uitkering
28	•Hulpverlening
104	•Overige redenen
227	•In behandeling

Schooljaar 2020-2021

38.926	•Leer-/kwalificatieplichtigen
6.073	•Startwalificatieplichtigen
4.904	•Aantal meldingen

Soort melding

114	•Absoluut verzuim
8	•Extra verlof
1.465	•Preventieve meldingen
1.365	•Relatief verzuim 18-
708	•Relatief verzuim 18+
91	•Afgegeven vrijstellingen
1.153	•Voortijdig schoolverlaters

Uitgevoerde acties 25.859

Resultaat meldingen (MBO) leerplicht

554	• Einde dreigend schoolverzuim, waaronder ZAT's
2.073	• Einde verzuim na verzuimmelding
599	• Informatie verstrekt
85	• Overdracht RMC
440	• Overige redenen

Resultaat meldingen Voortijdig schoolverlaters

96	•Geen vsv-er
301	•Terug naar school
298	•Aan het werk
117	•Uitkering
58	•Hulpverlening
141	•Overige redenen
142	•In behandeling

Factsheet

Deze factsheet geeft u een beeld van het aantal meldingen en de behaalde resultaten met betrekking tot het bestrijden en voorkomen van schoolverzuim en schooluitval door de leerplichtambtenaren en de RMC-trajectcoördinatoren.

Meldingen

Er zijn in het schooljaar 2020/2021, 4.904 meldingen afgehandeld, dit is een lichte daling ten opzichte van het schooljaar 2019/2020, toen waren dit er 4.953.

Absoluut verzuim (Leerlingen die wel leerplichtig zijn, maar niet op een school staan ingeschreven en dus niet naar school gaan)

Het gaat dit schooljaar om 114 leerplichtige kinderen (5 t/m 18 jaar), die door DUO (dienst uitvoering onderwijs) bij de RMC-regio gemeente Leeuwarden gemeld zijn omdat ze niet op een school stonden ingeschreven. Naar aanleiding van deze meldingen neemt de leerplichtambtenaar contact met de ouders op en zorgt er, in de meeste gevallen voor, dat er alsnog een passende school wordt gevonden.

Preventieve meldingen (Preventieve handelingen ter voorkoming van schoolverzuim)

Er zijn 1.465 meldingen afgehandeld waarbij nog geen sprake was van verzuim, maar door school of ouders wel contact met de leerplichtambtenaar is gezocht. Soms gaat het dan puur om informatie verstrekking, maar het kan ook zo zijn dat verzuim op de loer ligt en in het kader van preventie de leerplichtambtenaar wordt betrokken. Een deel van deze kinderen/jongeren worden besproken in het Zorgadviesteam van de school. Samen met de leerplichtambtenaar, de school, de GGD, wijk/gebiedsteam en andere betrokkenen wordt een passend traject uitgestippeld.

Relatief verzuim 18- (Leerlingen die ingeschreven zijn op een school, maar langer dan 4 weken thuiszitten)

Volgens de leerplichtwet is de school verplicht schoolverzuim te melden indien het verzuim meer dan 16 uur in 4 weken is. Eerder melden, mag in het kader van preventie ook. Totaal zijn er 1.365 verzuimmeldingen van leerplichtige kinderen afgehandeld. De meeste van deze kinderen gaan weer terug naar school. Mocht school niet haalbaar zijn en het verzuim duurt langer dan 4 weken dan wordt het thuiszitterstraject opgestart. In totaal hebben 27 kinderen/jongeren een aanbod gekregen vanuit de thuiszittersaanpak. Samen met de Samenwerkingsverbanden Onderwijs en Zorg wordt een passende plek voor deze kinderen/jongeren gezocht. Indien het verzuim aanhoudt en leerling of ouders niet mee willen werken aan een passende oplossing wordt er proces-verbaal opgemaakt. Dit jaar is er 29 keer proces-verbaal opgemaakt. In de meeste gevallen is proces-verbaal opgemaakt om hulpverlening af te dwingen.

Relatief verzuim 18- (Leerlingen die ingeschreven zijn op een school, maar langer dan 4 weken thuiszitten)

In de RMC regio Friesland Noord is afgesproken dat ook niet leerplichtige leerlingen die verzuimen op school gemeld kunnen worden bij de leerplichtambtenaar. Dit om schooluitval te voorkomen. Totaal zijn er 708 meldingen gedaan.

Vrijstelling (Leerlingen die zijn vrijgesteld van de leerplicht. Deze vrijstelling vindt plaats op basis van een specifieke situatie, zoals een ernstige, meervoudige handicap)

Er is 91 keer een vrijstelling afgegeven. Dit betekent niet dat al deze kinderen/jongeren geen onderwijs volgen. De helft van deze jongeren gaat in het buitenland naar school, volgen een interne opleiding bij een bedrijf of hebben een vrijstelling gekregen omdat ouders een beroep deden op overwegende bezwaren tegen de richting van het onderwijs. Er is 48 keer een vrijstelling verleend omdat zorg voorliggend is.

Voortijdig schoolverlaters (startkwalificatieplichtige jonger dan 23 jaar die zonder startkwalificatie is uitgeschreven van school)

Ondanks bovenstaande inzet verlaat een deel van de (niet leerplichtige)leerlingen, zonder startkwalificatie (mbo2 of havo diploma), voortijdig de school. Er zijn 1.153 jongeren gemeld als voortijdige schoolverlater. Een groot deel van deze voortijdige schoolverlaters heeft op eigen kracht een passend vervolg gevonden (vervolg opleiding, werk, andere dagbesteding).
In totaal zijn er 674 voortijdige schoolverlaters begeleid door het RMC, waarvan 191 jongeren zijn aangemeld bij het RMC-consultatieteam.

Overdracht RMC

Dit betreft leerlingen die na verzuim werden uitgeschreven van het MBO en na een signaal van de leerplichtambtenaar door het RMC in behandeling werden genomen. Er zijn 85 leerlingen overgedragen aan het RMC.

Overige redenen (MBO) leerplicht

- in behandeling (51)
- aanmelding RMC-consultatieteam (1)
- geen absoluut verzuim na onderzoek administratie (260)
- ter kennisname, geen actie nodig (23)
- toekennen verlof (7)
- toekennen vrijstelling (90)
- uitkering WWB (2)
- verhuisd buiten de RMC-regio (1)
- weigeren verlof (1)
- weigeren vrijstelling (1)
- aan het werk (3)

Overige redenen Voortijdig schoolverlaters

- Aanmelding RMC-consultatieteam (1)
- informatie verstrekt (2)
- geen reactie (16)
- 23 jaar geworden (37)
- niet kunnen (6)
- niet willen (14)
- startkwalificatie behaald (1)
- ter kennisname, geen actie nodig (5)
- verhuisd buiten de RMC-regio (59)